

Fastsettelse av tollverdi

Vi skal i denne artikkelen gjennomgå noen av de vanligste problemstillingene når det gjelder å sette en verdi på varer som man importerer. Vi ser også på en nylig avsgatt dom i Oslo tingrett om tollverdi og bruken av rabatt.



Tollrådgiver
Helene Hval
Senior Manager BDO Advokater



Tollrådgiver
Cato Huseby
Senior Manager, BDO Advokater

ter som må vurderes. For eksempel skal provisjoner, unntatt innkjøpsprovisjoner, også inngå i tollverdien hvis de inngår i selgerens pris. Hvis selgeren innretter seg slik at ett selskap produserer varen og selger den, mens et annet selskap krever royalty, skal royaltyen inkluderes i transaksjonsverdien. Hvis vederlag for frakt, forsikring etc. ikke allerede er inkludert i prisen for varene, skal også kostnader knyttet til slike tjenester legges til transaksjonsverdien.

Fastsettelsen skal være nøytral

Hovedhensynet er at fastsettelsen av tollverdien skal være nøytral i forhold til hvordan partene i et kjøp faktisk innretter seg. Det kan variere hvilke elementer som er en del av kjøpsavtalen, og hvilke elementer kjøperen velger å kjøpe fra andre enn selgeren. For eksempel velger noen å tilby sine varer gjennom en agent. Selgeren utfører da ikke salgsarbeidet selv, noe som kan reflekteres i den prisen han forlanger for varen. Kjøperen må selvsagt, i tillegg til prisen, betale vederlag for agentens tjenester.

Et annet eksempel er at kjøperen selv skaffer en del innsatsmaterialer som leveres til den produsenten han skal kjøpe ferdige varer fra. I slike tilfeller får produsenten/selger lavere kostnader og vil sannsynligvis kreve en lavere pris enn om han selv skulle kjøpt inn alle innsatsmaterialene.

Korrekt tollverdi

Det man til slutt skal frem til er selvsagt tollverdien, som er beregnings-

Fokus på tollbehandling

I en artikkelserie vil vi sette søkelys på spørsmål knyttet til tollbehandling av varer. Artikkelen vil blant annet omfatte import- og eksportprosedyrer, regelverket knyttet til frihandelsavtaler, særavgifter og tiltak i forbindelse med Brexit. Forfatterne er tollrådgivere ved BDO Advokater AS.

Det å sette en korrekt tollverdi på varer man importerer, er ikke alltid like lett. Hvilke av kostnadene som knytter seg til varene av for eksempel frakt og forsikringskostnader, skal tas med? Skal rabatter medregnes og hvilke problemstillinger er knyttet til internprising, der prisfastsettelsen er gjort mellom parter som er knyttet sammen eller avhengig av hverandre?

«Vanlig» fastsettelse av tollverdi – transaksjonsverdien

Det finnes seks metoder for fastsettelse av tollverdi. Det vanligste og enkleste er å fastsette tollverdien på varene etter transaksjonsverdien, altså prisen som faktisk har blitt, eller skal betales for varene. Dette skal være prisen for salg for eksport til Norge.

Man kan ikke velge fritt mellom de ulike fastsettelsesmetodene, og er transaksjonsprisen kjent, er det denne metoden som skal brukes.

Selv om det er vanlig å bruke transaksjonsprisen for varene for å fastsette tollverdi, er det likevel en del elemen-

grunnlaget for alt av toll og avgifter. Regelen blir da at man tar varens transaksjonsverdi (tolloven § 7-10) elementer som provisjon, emballasje-kostnader, transport- og forsikringskostnader, lasting og lossing (tolloven § 7-17) **MINUS** vederlag for oppføring i Norge, transportkostnader i Norge, toll og avgifter i Norge og innkjøpsprovisjon (tolloven § 7-18). Da sitter man igjen med korrekt tollverdi.

Alternative metoder for fastsettelse

Det er ikke alltid at man kjenner prisen for varen, eller kanskje det ikke har vært et salg for eksport til Norge. Da må man benytte en av de alternative metodene for å få fastsatt tollverdien riktig. Disse må prøves en etter en i den rekkefølgen de står:

Transaksjonsverdien for identiske varer

- Dette er transaksjonsverdien for identiske varer tidligere solgt til Norge, i samme omsetningsledd, i samme mengde og omtrent på samme tidspunkt. Varene skal på

alle måter være like, og produsert i samme land.

Transaksjonsverdien for lignende varer

- Samme krav som over om kjøp. Med lignende varer menes varer med lik beskaffenhet og material-sammensetning, som gjør at de kan erstatte hverandre og utføre de samme funksjonene.

Salgsprisen for identiske eller lignende varer

- Her benyttes salgsprisen på identiske eller lignende varer i Norge, redusert med ev. provisjoner, transportkostnader i Norge og ev. toll og andre interne avgifter i Norge.

Utregnet tollverdi på bakgrunn av bl.a. produksjons- og transportkostnader

- Her gjøres en utregning av verdien av materialer, produksjon eller bearbeiding til fremstilling av varen, alminnelige kostnader som vanligvis beregnes av produsent i eksportlandet og frakt og forsikringskostnader.

Alternativ tollverdi som bygger på prinsippene i de forangående bestemmelsene

- Hvis ikke noen av de metodene nevnt over lar seg bruke, må man bruke det som finnes av tilgjengelig informasjon om varen i Norge for å fastsette verdien i samsvar med bestemmelsene over. Her er det åpnet for en litt mer skjønnsmessig vurdering.

Metodene skal prøves i denne rekkefølgen, med ett unntak. Importør kan be om at det gjøres en utregnet tollverdi, *før* man benytter metoden om salgspris i Norge.

Brukte varer

Hvis en vare blir importert direkte fra et kjøp i utlandet, vil transaksjonsprisen være riktig å bruke, men hva om varene brukes i utlandet før import? Om varene er i bruk før import, vil ikke lenger metoden «transaksjonsverdien» være korrekt for å fastsette tollverdien. Varen har sannsynligvis tapt

seg i verdi før den ble importert til Norge. Bruk av takst eller annen dokumentasjon som sannsynliggjør verdien, vil i slike tilfeller være svært relevante dokumenter i fastsettelsen. Man kan også se til listepriser og lignende varer som retningsgivende.

Internprising

Avhengighet mellom partene, er i utgangspunktet i seg selv ikke er nok til å fastslå at prisen er påvirket. Transaksjonsverdien kan godtas så lenge det kommer frem at avhengighetsforholdet ikke har påvirket prisen. Undersøkelse av salget gjøres kun dersom toll-etaten er i tvil om at transaksjonsverdien kan godkjennes. Hvis importør kan dokumentere at verdien er tilnærmet lik tollverdien på identiske eller lignende varer, skal transaksjonsverdien som er oppgitt godkjennes.

Hvordan skal man så avklare om prisen er påvirket? Siden avhengighet i seg selv ikke er tilstrekkelig, må det finnes et holdepunkt for at prisen som oppgis er en annen enn den ville ha vært hvis det ikke hadde foreligget avhengighet. Et eksempel kan være at en importør deklarerer en lavere pris enn andre importører av samme vare. I slike tilfeller skal importøren gis en mulighet til å uttale seg om dette.

Tingrettsdom om bruk av rabatt i tollverdien

Bruk av rabatter har vist seg å være trøblete for fastsettelse av tollverdien. **Ifølge en fersk** tingrettsdom kan bruk av høy tollverdi ved import av varer (på bakgrunn av rabatter), medføre etterberegning av importmerverdiavgift – selv om de aktuelle varene er fullt ut til bruk i merverdiavgiftspliktig virksomhet.

I denne saken mente retten at det ble oppgitt for høy tollverdi ved import av varer, fordi ubetingede rabatter som ble avregnet fra den utenlandske leverandøren ved årets slutt skulle vært tatt hensyn til på innførselstidspunktet. I tollverdibestemmelsene heter det nemlig at det ved fastsettelse av tollverdien skal tas hensyn til rabatt som er kjent på innførselstidspunktet. De aktuelle



Det finnes seks metoder for fastsettelse av tollverdi.

varene var således tolldeklarerert med for høy tollverdi, og tingretten var enig med Skatteklagenemnda, og fastslo at importøren ikke hadde fradragsrett for den andelen av importmerverdiavgiften som var beregnet på rabattbeløpet.

Konsekvenser

Dersom dommen blir stående, vil den kunne medføre risiko for etterberegning av inngående merverdiavgift hos flere virksomheter som driver import av varer hvor det for eksempel er benyttet rabatter.

Feil tollverdi vil også kunne få store konsekvenser for bedrifter som driver import av tekstiler/klær og matvarer/drikkevarer der tollsatsen beregnes som prosent av tollverdien. Hvis det for slike varer deklarerer for lav tollverdi over lengre tid, vil dette kunne medføre en risiko ved et bokettersyn med etterberegning av toll og tilleggsavgift. En grundig gjennomgang av bedriftens rutiner rundt fastsettelse av tollverdi vil kunne være svært nyttig.